

PFU-statistikk 2020

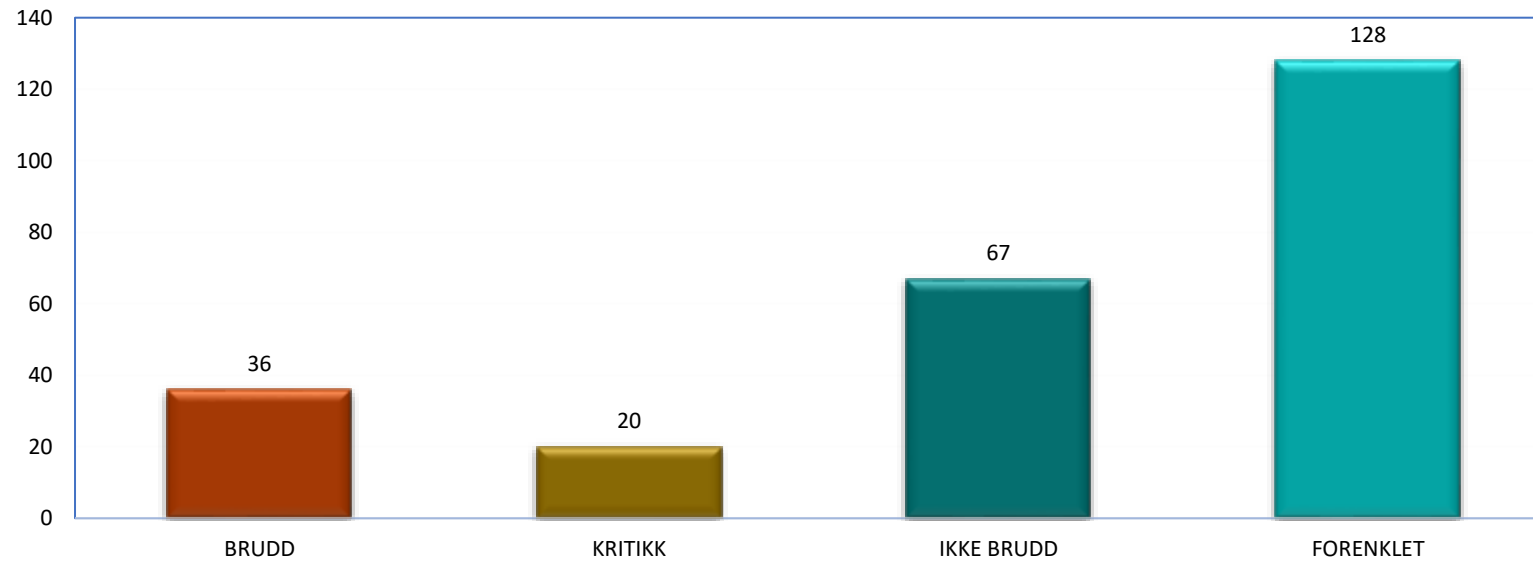
Oppsummert – noen hovedtall

- 729 klager i 2020. Det er en økning mot 575 klager i 2019.
- PFU har behandlet 251 klagesaker i 2020, mot 263 i 2019.
- Utvalget har gitt 121 uttalelser¹ i saker til full behandling, mot 100 året før (122 i 2018).
- Fellelser: 36 saker endte med brudd på god presseskikk og 20 med kritikk (37 og 14 i 2019).
- Fellingsprosent på 45,5 % (mot 51 % i 2019) i saker som har gjennomgått full behandling. Fellingsprosenten er 22,3 % når man inkluderer klager som har fått forenklet behandling.
- Manglende samtidig imøtegåelse (VVP 4.14) og kildekritikk og opplysningskontroll (VVP 3.2) topper statistikken når det gjelder årsaken til at mediene blir felt.
- Mediene gikk fri i 67 saker som var til full behandling og i 128 saker etter forenklet behandling.
- 23 klagesaker ble løst i minnelighet (38 i 2019), og 8 klager ble trukket (18 i 2019).
- 403 klager er av ulike årsaker avvist (287 i 2019).
- PFU har behandlet klager mot 105 ulike medier, 41 av disse er felt.
- Finansavisen og NRK er felt flest ganger, hhv. seks og fire ganger.

¹ 123 klagesaker: PFU ga én felles uttalelse i parallell klage mot Fædrelandsvennen, Aftenposten og Stavanger Aftenblad (sak 235-237/19).

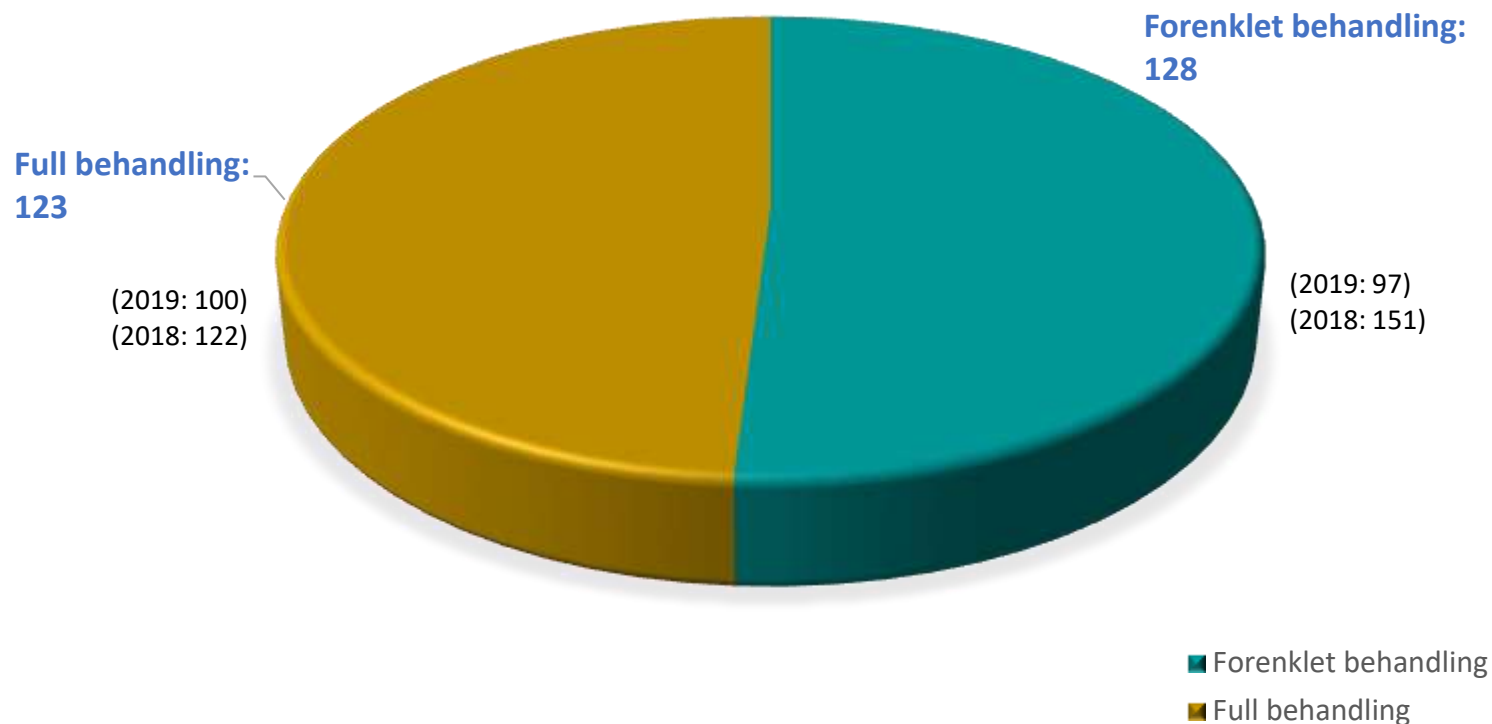
PFUs konklusjoner (251 behandlede saker)

Merk: Tallene = antallet klagesaker.

FULL VS. FORENKLET BEHANDLING

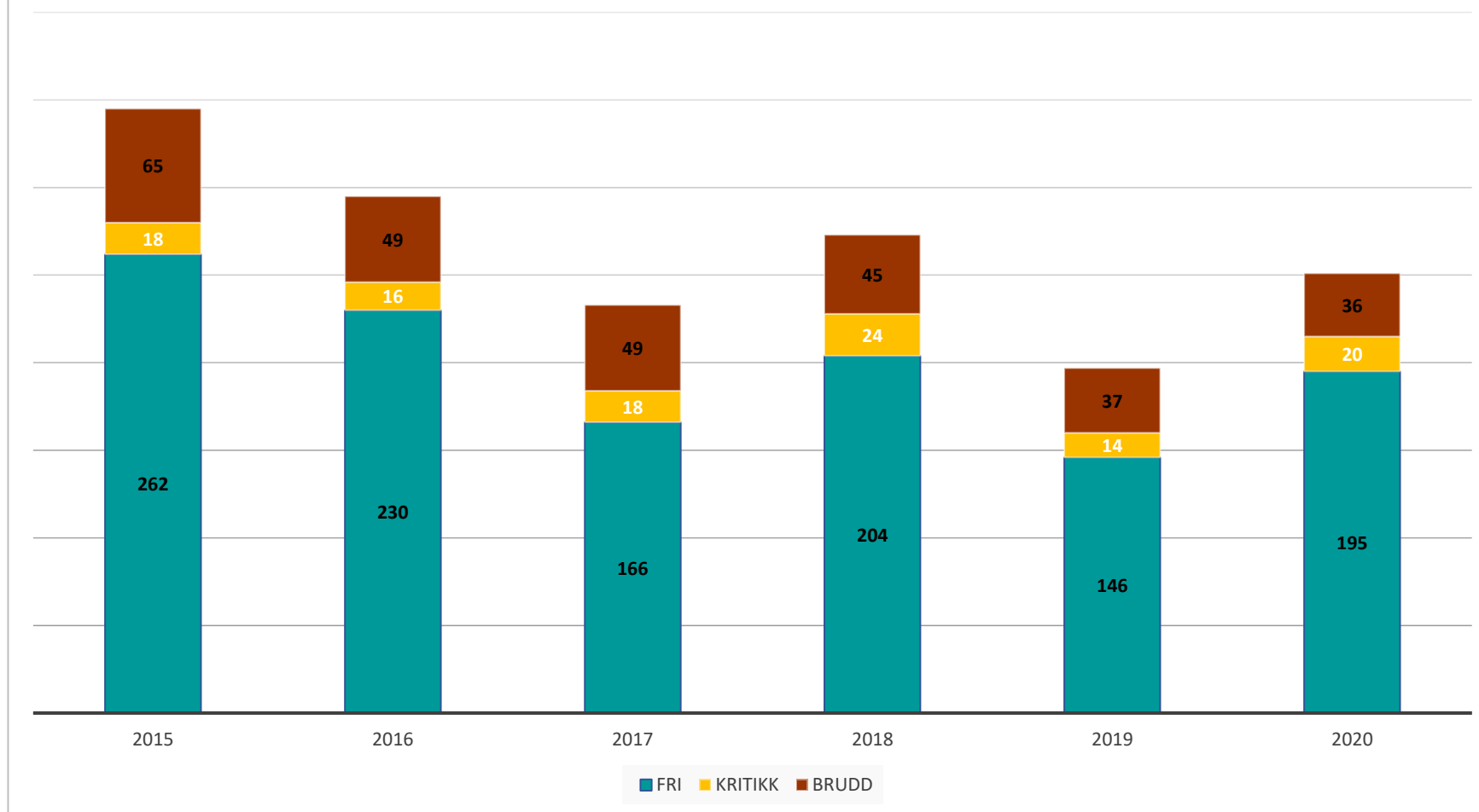
(MERK: Tallene er basert på antallet klagesaker, ikke antallet klager. F.eks. var det en rekke klager mot Dagbladet i forbindelse med videoen/bildet fra Grünerløkka en lørdag formiddag under pandemien ([sak 105ABD/20](#)). Denne er talt som 1 klagesak. I PFU-basen vil man finne 121 uttalelser, ikke 123, fordi PFU ga én felles uttalelse i en parallellklage mot Aftenposten, Stavanger Aftenblad og Fædrelandsvennen ([sak 235-237/19](#)). Tallene fra 2019 er basert på ett møte mindre, da PFU avholdt 10 mot normalt 11 møter i 2019.)

Det er nokså lik fordeling mellom antallet klager som har vært gjenstand for forenklet og full behandling i 2020. Ved full behandling innhentes tilsvar fra partene. I saker til forenklet behandling fremmes forslag til PFU uten at det er hentet tilsvar. Begge sakstyper blir behandlet og konkludert av PFU.

Syv klager som var innstilt på «ikke brudd» etter forenklet behandling, ble sendt tilbake for full behandling. En av disse resulterte i 2020 til fellelse.

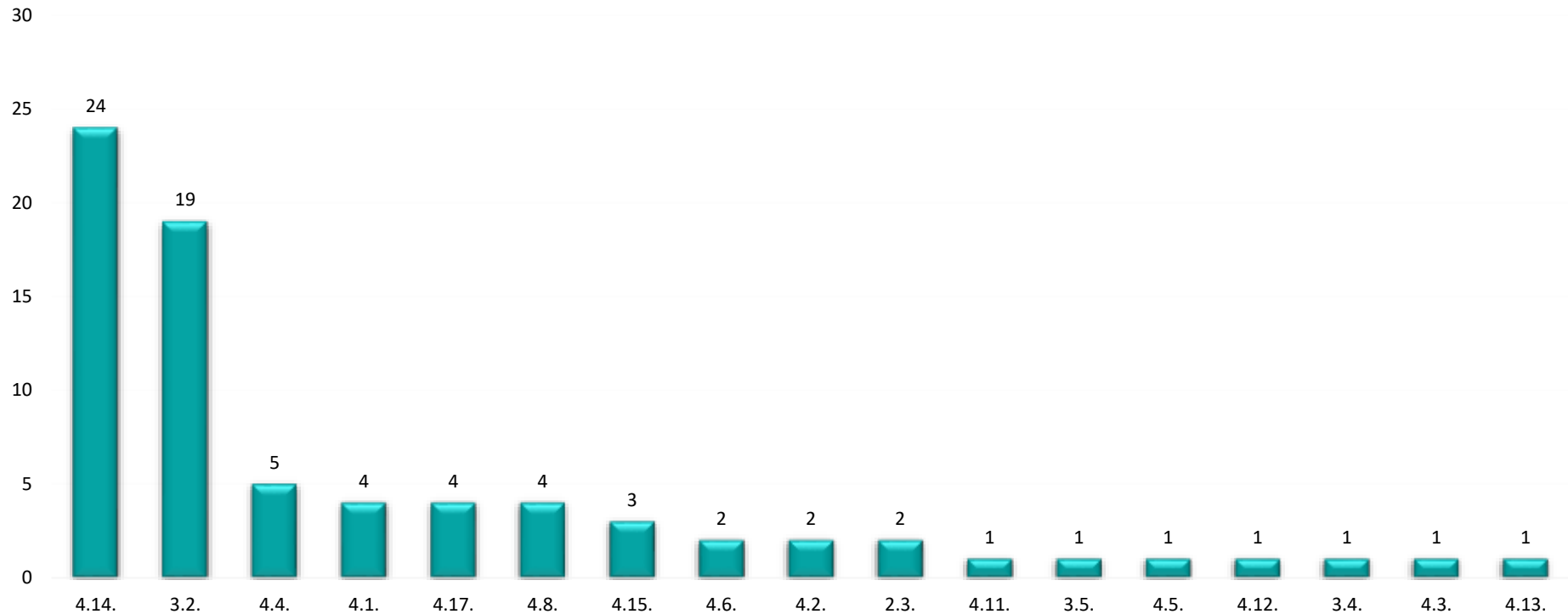
Utvikling - PFUs konklusjoner

MERK: Kategorien «FRI» inkluderer klagesaker der PFU har konkludert med «ikke brudd» etter både forenklet og full behandling.

Brudd eller kritikk – henvisninger til VVP

- VVP 4.14 (retten til samtidig imøtegåelse) og VVP 3.2 (kildekritikk og opplysningskontroll) er de to viktigste årsakene til fellelser i PFU.
- 24 ganger henvist til VVP 4.14, og 19 ganger til VVP 3.2.
- I åtte klagesaker er det henvist til begge punkt. Hovedårsaken til dette er manglende opplysningskontroll og kildegrunnlag, fordi sentral kilde (klager) ikke ble kontaktet, og kilden (klager) ble dermed heller ikke gitt mulighet for samtidig imøtegåelse.

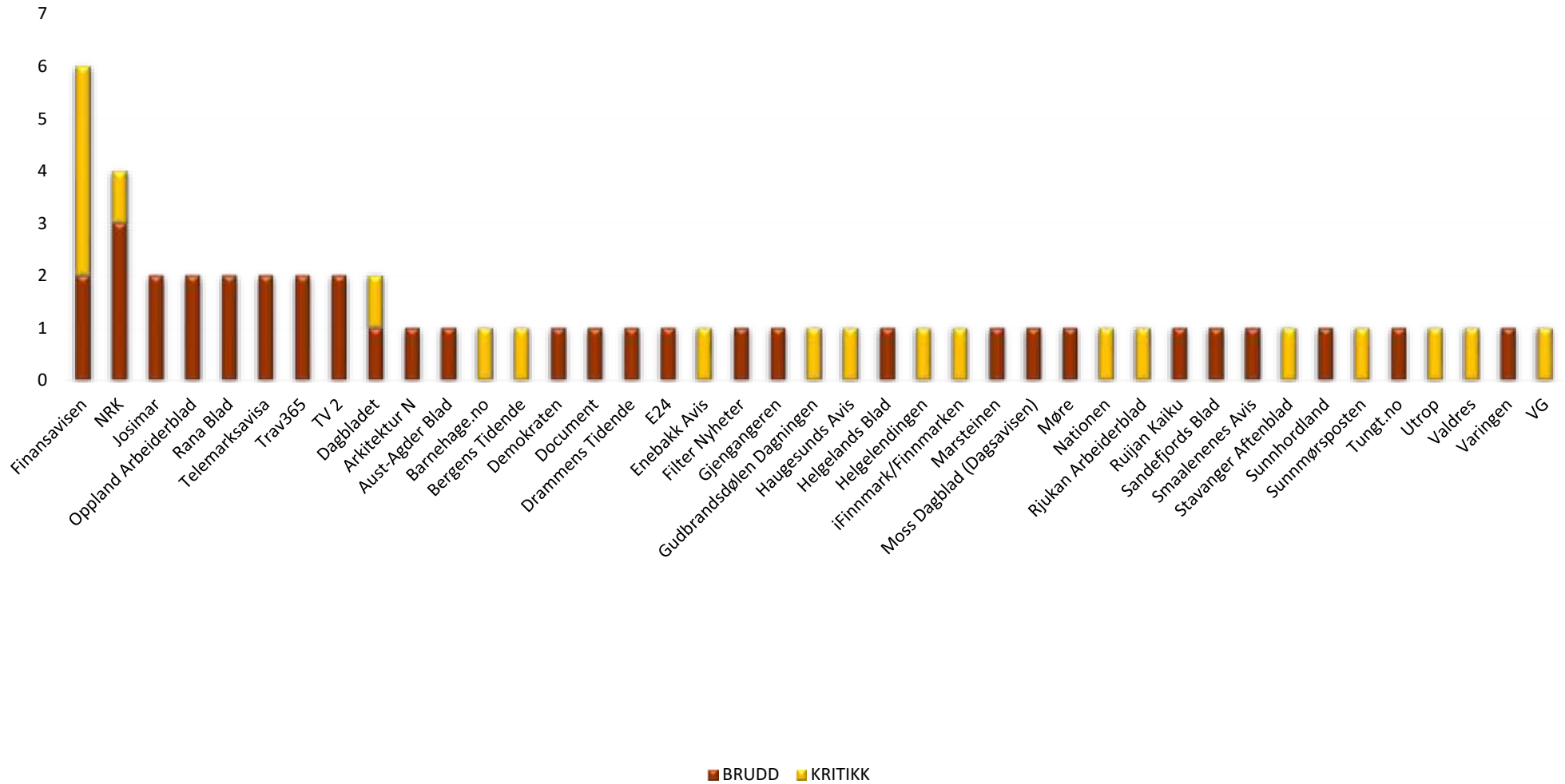

Henvisninger til punkter i VVP ved brudd eller kritikk	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
2.2 Integritet og troverdighet	2	2	1	1	1	2	
2.3 Åpenhet om bakenforliggende forhold							2
2.6/2.7/2.8 Skillet reklame/journalistikk, PR-stoff og sponning	4	10	7	6	8	1	
3.2 Kildebruk og kontroll av opplysninger	6	17	18	14	30	22	19
3.3 Premissene	3	4	4	1	2	4	
3.4/3.5							1
4.1 Saklighet og omtanke	3	9	6	11	8	4	4
4.2 Blanding av fakta og kommentar	2			1	2		2
4.3 Privatliv, etnisitet, stigmatisering	4	3		5	6	1	1
4.4 Titler som går for langt					2	7	5
4.5 Forhåndsdom	1	3		2	3	1	1
4.6 Virkning på ofre og pårørende	5	5	1	2	2	1	2
4.7 Identifisering ved omtale av klanderverdige/straffbare forhold	3	8	3	4	4	1	
4.8 Omtale av barn/konsekvenser	2	2	7	11	2	6	4
4.9 Omtale av selvmord		1			1	1	
4.10/4.11/4.12 Bildebruk	1	4	7	1	1	1	2
4.13 Rettelser/beklagelser	1	5	7	3	3	5	1
4.14 Samtidig imøtegåelse	17	23	18	23	21	13	24
4.15 Tilsvare	1	5	1	4	3	2	3
4.17 Nettdebatt	1	3		2	2	2	4

VVP 3.2 og 4.14 har gjennom årene vekslet på å toppe statistikken.

Felte redaksjoner

Mediene med flest klager i 2020

Redaksjoner	Totalt	Brudd	Kritikk	Samlet – ikke brudd	Ikke brudd	Forenklet – ikke brudd
NRK	23	3	1	1	2	16
VG	12		1		8	3
Finansavisen	8	2	4		1	1
TV 2	8	2		1		5
Dagbladet	8	1	1		2	4
Aftenposten	8				4	4

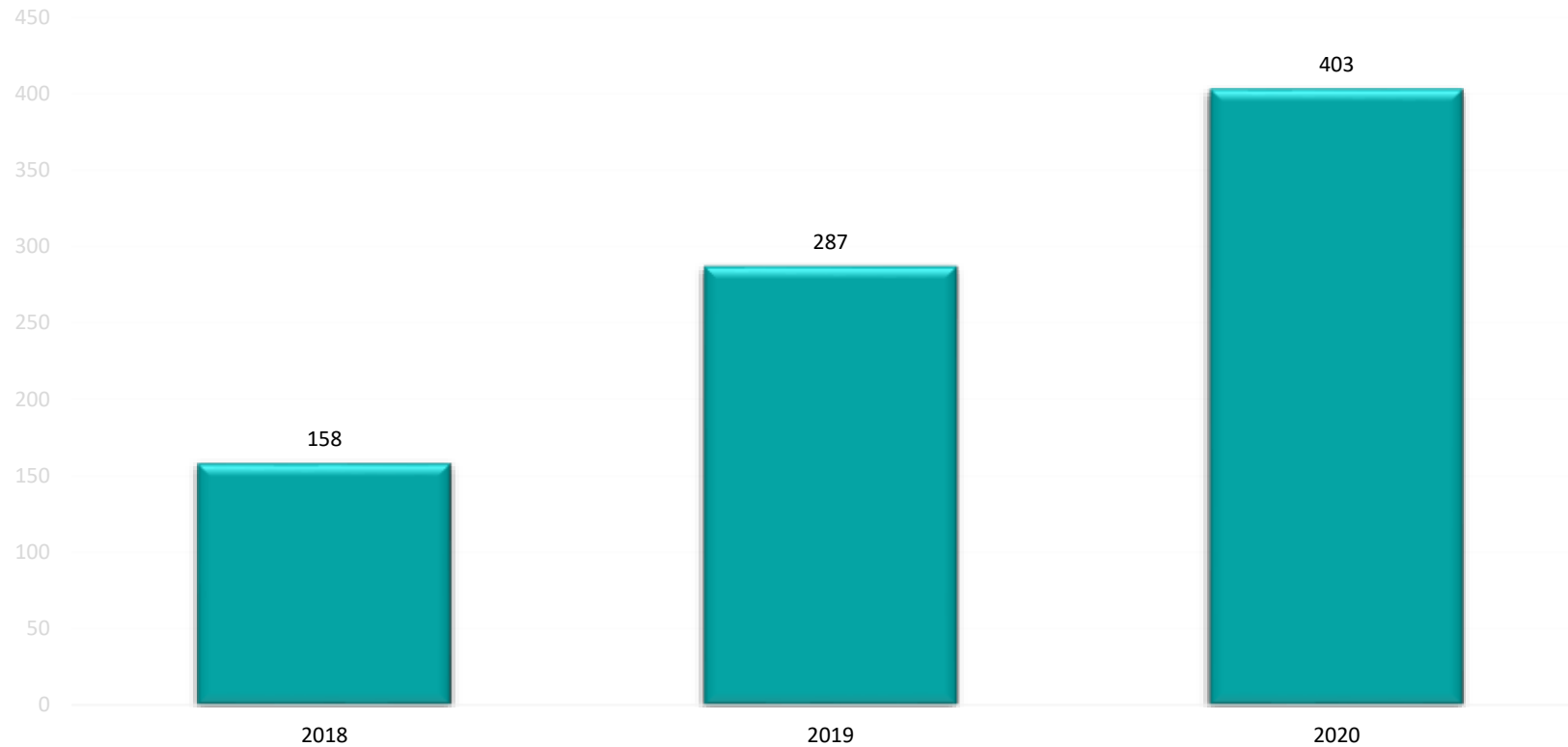

Hvorfor felles mediene på VVP 4.14?

- Klager ble ikke kontaktet (13)
- Ikke forelagt det konkrete innholdet i beskyldningene (5)
- Oppfølgerartikler (3)
- Imøtegåelsen ikke tilstrekkelig gjengitt (2)
- Manglende opplysning om fravær av angrepet part (1)

Avviste klager

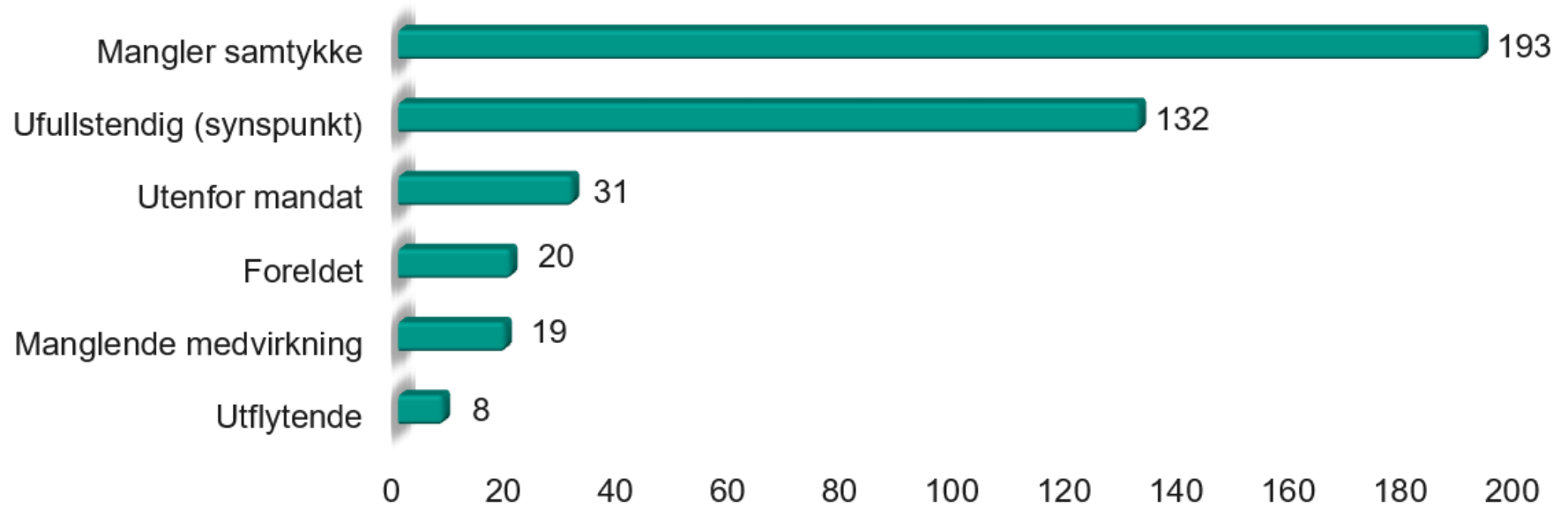

Langt flere avviste klager siste år. De viktigste årsakene til dette er:

- Nye systemer gjør at langt flere klager blir registrert som klager nå enn før.
- Mange klager møter ikke PFUs formelle krav, se videre.

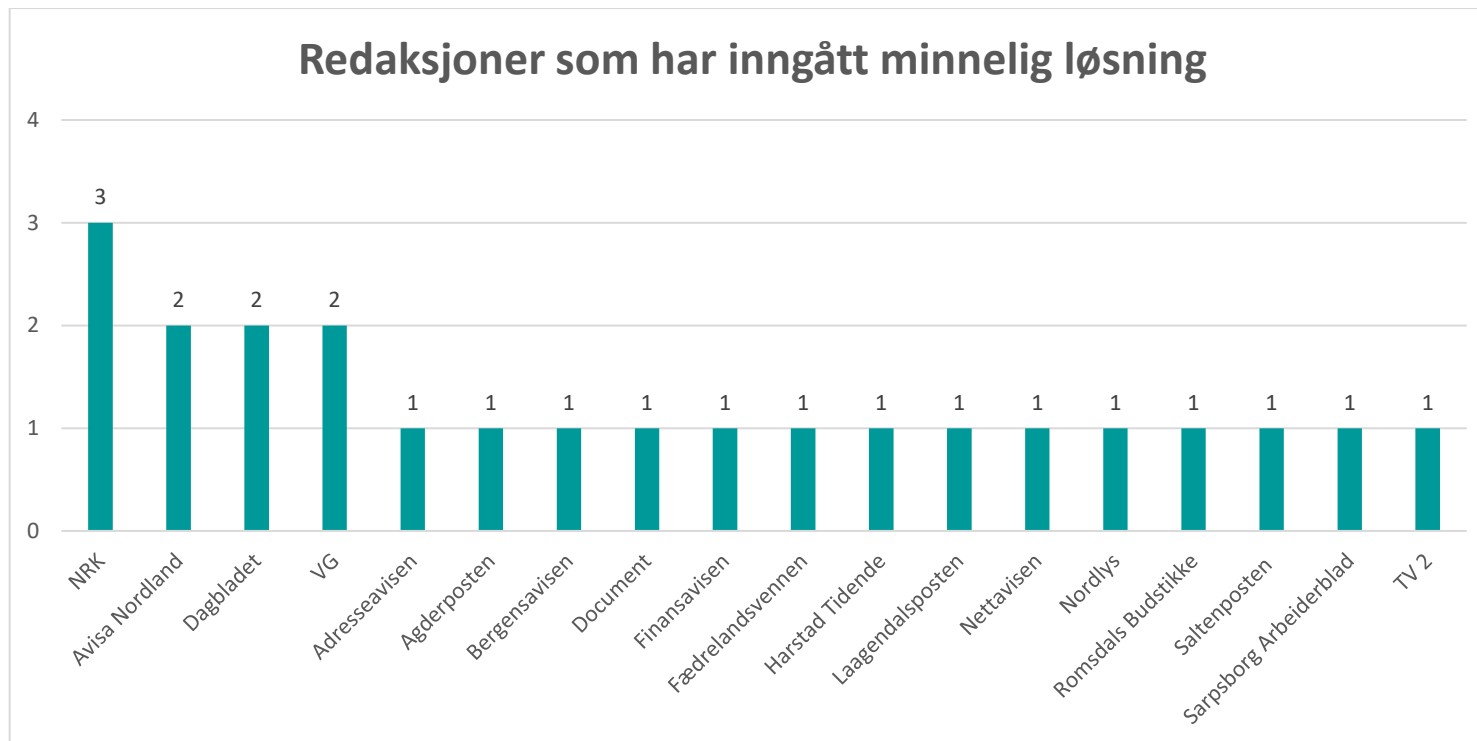
Avviste saker - årsaker

Begrunnelser for avviste klager – jf. [PFUs vedtekter](#)

- **Manglende samtykke:** PFU skal vurdere om en konkret part er utsatt for et presseetisk overtramp, og må dermed vite at denne parten ønsker klagebehandling. Derfor kreves samtykke fra den/de saken gjelder.
- **Ufullstendige klager:** Klager som egentlig er **synspunkter**, uten reell presseetisk begrunnelse, og der det er vanskelig å finne en part som man kan si er utsatt for et potensielt presseetisk overtramp. PFU behandler heller ikke klager på mediene generelt. En klage til PFU må vise til konkrete medier/publiseringer, og være presseetisk begrunnet (henviser til punkt i VVP).
- **Utenfor mandat:** Klager mot medier som ikke er del av ordningen (redaktørstyrte medier som ikke er tilknyttet Norsk Presseforbund).
- **Foreldet:** Klager på publiseringer som er mer enn seks måneder gamle.
- **Utflytende:** Der klagen er svært omfattende, uklar eller utflytende kan sekretariatet be om at den omarbeides. Dersom det ikke skjer, kan klagen avvises. Som det også går frem av PFUs vedtekter, skal en klage ikke overskride 4500 ord (ca. 10 sider), og eventuelle vedlegg skal kun inneholde faktisk dokumentasjon.

I 23 klagesaker, der det ble igangsatt full klagebehandling, kom partene til en minnelig løsning. Det er færre slike løsninger enn i 2019, da 38 klagesaker endte i en minnelig ordning.

Merk: PFUs nye vedtekter oppfordrer partene til å søke minnelig løsning.

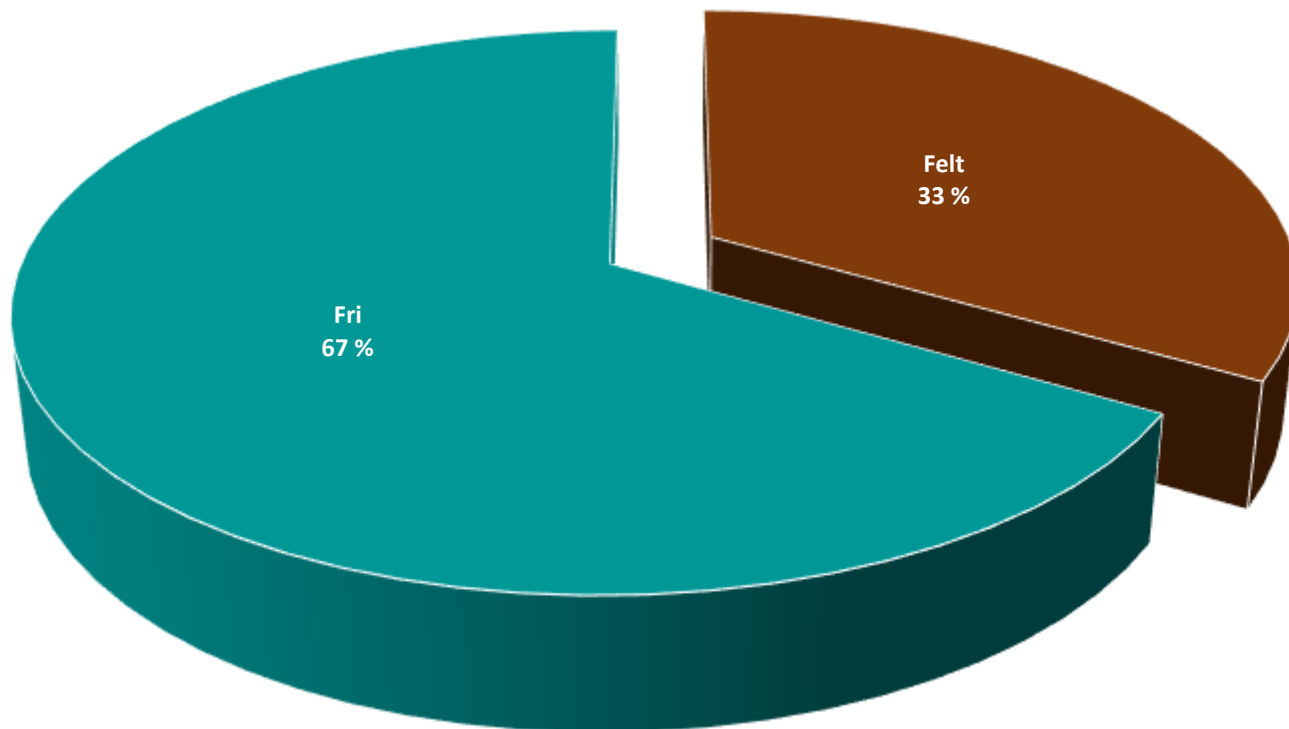
Hvem er klagerne?

- **Privatpersoner** er den største klagegruppa.
- I gruppa **bedrifter/næringsdrivende** vil det også ofte være selvstendig næringsdrivende eller daglige ledere som klager, ikke bare på vegne av bedriften, men også seg selv.
- **Offentlige aktører** er kommuner, andre offentlige instanser, rådmenn, skoleledere etc.
- **Organisasjon** er foreninger, idrettslag, aksjonsgrupper etc.
- **Politiske aktører** er politikere og/eller politiske partier
- **Medieaktører**: I 2020 klaget NPs generalsekretær mot Josimar, Trav 365 mot Trav og Galopp Nytt, to journalister mot Aftenposten A-magasinet, og eier av Alternativ Media mot ABC Nyheter.

Advokatklager (15 klagesaker)

Av de fullt behandlede klagen i 2020 hadde 15 bistand fra advokat.

Av klagerne som fikk medhold i PFU hadde fem bistand fra advokat.

ALFABETISK OVERSIKT: Redaksjoner og utfall av klager behandlet i 2020	BRUDD	KRITIKK	SAMLET - IKKE BRUDD	IKKE BRUDD	FORENKLET - IKKE BRUDD	Totalt
ABC Nyheter			Sa	1	1	2
Adresseavisen					6	6
Advokatbladet					2	2
Aftenposten				4	4	8
Agderposten				1		1
Akershus Amtstidende					2	2
Arkitektur N	1					1
Aura Avis					1	1
Aust-Agder Blad	1		1			2
Avisa Nordland				1	3	4
Avisa Sør-Trøndelag					1	1
Barnehage.no		1				1
Bergens Tidende		1		1	1	3
Bergensavisen					1	1
Blikk					1	1
Budstikka					1	1
Bygdanytt					1	1
Dagbladet	1	1		2	4	8
Dagen				1		1
Dagens Næringsliv				1	1	2
Demokraten	1					1
Dine Penger					1	1
Discovery / TVNorge					1	1
Document	1			1		2
Drammens Tidende	1			1	1	3
E24	1		1	2		4

REDKASJONER	BRUDD	KRITIKK	SAMLET - IKKE BRUDD	IKKE BRUDD	FORENKLET - IKKE BRUDD	Totalt
Enebakk Avis		1				1
Faktisk				2		2
Filter Nyheter	1		1			2
Finansavisen	2	4		1	1	8
Fjordenes Tidende					1	1
Framtid i Nord					1	1
Fredriksstad Blad					3	3
Frolendingen					1	1
Fædrelandsvennen				2	3	5
Gjengangeren	1				2	3
Glåmdalen			1			1
Grimstad Adressetidende					1	1
Gudbrandsdølen Dagningen		1			1	2
Hadeland					1	1
Halden Arbeiderblad			1		1	2
Hallingdølen					1	1
Hamar Arbeiderblad					2	2
Haugesunds Avis		1	2	1		4
Helgelands Blad	1					1
Helgelendingen		1				1
iFinnmark/Finnmarken		1				1
Indre Akershus Blad				1		1
Jakt & Fiske					1	1
Josimar	2					2
Kapital				3		3
Karmøynytt					1	1
Khrono					1	1
Klassekampen				2	2	4

REDKASJONER	BRUDD	KRITIKK	SAMLET - IKKE BRUDD	IKKE BRUDD	FORENKLET - IKKE BRUDD	Totalt
Lillesands-Posten				1		1
Lister					1	1
Lofot-Tidende				1		1
Marsteinen	1					1
Morgenbladet					1	1
Moss Avis					2	2
Moss Dagblad (Dagsavisen)	1					1
Motor				1		1
Møre	1					1
Namdalsavisa					1	1
Nationen		1			4	5
Nettavisen			1		5	6
Nordlys					6	6
NRK	3	1	1	2	16	23
Oppland Arbeiderblad	2			1		3
P4				1		1
Politiforum			1			1
Porsgrunns Dagblad					1	1
Rana Blad	2				1	3
Ringerikes Blad					1	1
Rjukan Arbeiderblad		1				1
Rogalands Avis				1		1
Romerikes Blad			1		2	3
Ruijan Kaiku	1					1
Sandefjords Blad	1		1		1	3
Sarpsborg Arbeiderblad					1	1
Smaalenenes Avis	1		1		1	3
Stavanger Aftenblad		1	1	1	2	5

REDKASJONER	BRUDD	KRITIKK	SAMLET - IKKE BRUDD	IKKE BRUDD	FORENKLET - IKKE BRUDD	Totalt
Stord24					1	1
Sunnhordland	1					1
Sunnmørsposten		1			1	2
Sykepleien					1	1
Telemarksavisa	2		1	1	1	5
Telen					1	1
Tidens Krav			1			1
Trav og Galopp Nytt					1	1
Trav365	2					2
Trønder-Avisa					2	2
Tungt.no	1					1
TV 2	2		1		5	8
Tønsbergs Blad			1	1	1	3
Universitas					1	1
Utrop		1				1
Valdres		1				1
Varden					1	1
Varingen	1				1	2
Vestnytt					1	1
VG		1		8	3	12
Vårt Land				2	2	4
Østlandets Blad					1	1
Østlendingen					1	1
Totalt	36	20	18	49	128	251

Kontaktpersoner ved spørsmål:

Anne Weider Aasen (PFU-leder): AnneWeider.Aasen@tv2.no / 414 23 342

Elin Floberghagen (NPs generalsekretær): elin@presse.no / 926 00 109

Trude Hansen (rådgiver PFU-sekretariatet): trude.hansen@presse.no / 951 41 756

